

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Střední odborná škola knihovnická,
Brno, Kotlářská 9**

Zpracován dle RVP ze dne 29. 5. 2008, č.j. 6 907/2008-23

Kód a název vzdělávacího programu: 72-41-M/01 Informační služby
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté denní

Platný od 1. 9. 2010 počínaje 1. ročníkem

**RNDr. Jaroslav Honza, CSc.
ředitel školy**

1. Údaje o škole

Název: Obchodní akademie, Střední odborná škola knihovnická a Vyšší odborná škola knihovnických, informačních a sociálních služeb, Brno, Kotlářská 9

Adresa: Kotlářská 9, 611 53 Brno

E-mail: oa@oakobrno.cz

Internet: <http://www.oakobrno.cz>

Telefon: 541 321 338 – ústředna, 541 236 741 studijní oddělení

Právní forma: příspěvková organizace, IČO: 00566381

Řizovatel: Jihomoravský kraj, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno

Ředitel školy: RNDr. Jaroslav Honza, CSc.

2. Profil absolventa

Název ŠVP:	Střední odborná škola knihovnická, Brno, Kotlářská 9
Kód a název vzdělávacího programu:	72-41-M/01 Informační služby
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení:	maturitní zkouška
Certifikace:	vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2010 počínaje prvním ročníkem

2.1 Uplatnění absolventa

Absolvent získá všeobecné a odborné vzdělání, ovládá dva světové jazyky včetně cizojazyčné korespondence, používá informační a komunikační technologie, orientuje se v problémech souvisejících s jeho budoucím povoláním (akvizice, jmenné a věcné zpracování dokumentů a informací, informační a rešeršní služby, výpůjční služby, práce s uživatelem, návštěvníkem, klientem apod.).

V průběhu studia je kladen velký důraz na absolventovu odpovědnost, čestnost, důslednost, pracovitost, přesnost, soustavnost a podnikavost, je veden ke slušnému chování, k pečlivosti a dodržování právních norem, je připravován na týmovou práci a vytváření dobrých mezilidských vztahů.

Po složení maturitní zkoušky může absolvent pokračovat ve studiu na vysokých nebo vyšších odborných školách, najde uplatnění v knihovnách a archívech a ve všech organizacích pracujících s informačními systémy, se svými znalostmi a dovednostmi velmi dobře uspěje na současném trhu práce.

2.2 Podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímací řízení ke studiu na střední škole je upravováno zejména těmito důležitými právními předpisy:

- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění. Poslední novelizace týkající se přijímacího řízení byla provedena zákonem č. 243/2008 Sb., který nabyl účinnosti dne 4. 7. 2008;
- zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, v platném znění – nabyt účinnosti 1. 1. 2006;
- vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, v platném znění, poslední novelizace byla provedena vyhláškou č. 394/2008 Sb. a nabyt účinnosti dne 30. 10. 2008.

Podmínkou je absolvování základního vzdělání a složení přijímacích zkoušek podle pravidel stanovených na příslušný školní rok. Zdravotní způsobilost uchazeče není požadována.

2.3 Výsledky vzdělávání

Kompetence absolventa

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující kompetence, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky čtení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotní, využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování svých cílů, přijímat hodnocení výsledků učení;
- porozumět problému, získat informace potřebné k jeho řešení a při řešení uplatňovat různé metody myšlení a myšlenkové operace a využívat týmové práce;
- efektivně využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- formulovat myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně a vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové úrovně způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí a pro pracovní uplatnění, chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění;
- posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, umět přijímat radu i kritiku;
- stanovit si priority podle schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, ctít život jako nejvyšší hodnotu a uvědomit si odpovědnost za vlastní život;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti;
- plnit odpovědně svěřené úkoly a přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a
- k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům v přístupu k druhým;

- aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnosti jiných, vystupovat proti xenofobii, nesnášenlivosti a diskriminaci, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulosti i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání;
- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v oboru a povolání, vytvořit si reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách a možnostech profesní kariéry;
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb;
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit;
- aplikovat matematické znalosti a dovednosti při řešení praktických úkolů v běžných situacích;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy schémata apod.);
- pracovat s PC, s prostředky informačními a komunikačními, programovým vybavením;
- získávat informace z různých zdrojů, zejména z internetu, umět je využívat, ověřovat a přistupovat k nim kriticky;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky komunikace;
- provádět analýzu a syntézu informací;
- pracovat s databázemi a využívat informací v nich obsažených;
- zpracovávat, třídit a zpětně vyhledávat informace;
- navrhovat a zajišťovat výstavbu informačního systému;
- chránit, udržovat, uchovávat a využívat informační systém;
- sledovat trendy informačních a komunikačních technologií;
- budovat, zpracovávat, spravovat, uchovávat, ochraňovat a využívat informační fondy;
- samostatně zajišťovat chod knihovny, budovat katalogy, využívat informační zdroje;
- zajišťovat rešeršní, informační, bibliografické, referenční a výpůjční služby;
- pracovat s primárními, sekundárními a terciárními informačními prameny a zdroji informací;
- analyzovat informační požadavky a potřeby uživatelů, vyhodnocovat jeho výsledky a vyvodit opatření a závěry, vyhotovovat typické písemnosti v normalizované úpravě;
- provádět revizi a obsahovou prověrku knihovních fondů;
- organizovat a uskutečňovat infromatickou výchovu, propagovat činnost knihovny;
- uplatňovat právní předpisy a technické normy v praxi, efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své, svých spolupracovníků, klientů a zákazníků i jako jednu z podmínek pro získání certifikátu podle příslušných norem;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami;
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat pomoc sami poskytnout;
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.4 ZPŮSOB UKONČOVÁNÍ STUDIA

Studium oboru Knihovnictví a informační služby je ukončeno maturitní zkouškou podle § 77 a § 79 zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a dalších prováděcích předpisů.

Skládá se ze dvou částí:

- **společné části maturitní zkoušky** – ta se skládá se ze 3 zkoušek povinných, a to zkoušky z českého jazyka, cizího jazyka a z volitelné zkoušky. Škola zajišťuje přípravu žáků na volitelnou zkoušku z matematiky nebo občanského a společenskovedního základu.
- Povinné zkoušky jsou připraveny ve dvou úrovních obtížností – základní a vyšší. Stupeň obtížnosti je zcela na volbě žáka. Volba se provádí u každé zkoušky zvlášť. Dále si žáci mohou vybrat z nabídky nepovinných zkoušek:
- **profilové části maturitní zkoušky** - skládá se ze 3 zkoušek, a to:
 - zkoušky z knihovního fondu (ústní forma)
 - zkoušky z knihovních a informačních služeb (ústní forma)
 - praktické zkoušky (písemná forma).

Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky. Absolventi obdrží vysvědčení o maturitní zkoušce.

2.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 73/2005 Sb. Jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a žáky mimořádně nadané, kteří na škole studují.

Těmto žákům a jejich rodičům se věnuje pozornost, korigují se jejich požadavky a představy o dalších možnostech studia a vzdělávání. Udržuje se stálý kontakt s psychology a speciálními pedagogy příslušné pedagogicko-psychologické poradny v Brně a s rodiči žáků vyžadujících individuální specifický přístup.

Žákům se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním škola umožňuje studium podle individuálních vzdělávacích plánů a individuální přístup pedagogů v jednotlivých předmětech. Žáci se zdravotním postižením jsou plně integrováni.

Škola se věnuje i práci s nadanými žáky. Nadaní žáci jsou vytipováni učiteli jednotlivých předmětů a zúčastňují se různých soutěží, olympiád a projektů, např. SOČ, Leonardo, Brněnské kolo, olympiády v českém jazyce, matematice, grafických a sportovních soutěží.

Výchovná poradkyně se v úzké součinnosti s jednotlivými pedagogy věnuje také žákům s horším prospěchem a pomáhá jim překonat obtíže při jejich vzdělávání. Spolupracuje s pedagogy a rodiči na řešení vzniklých problémů.

Výuka pro žáky se speciálními potřebami

- Žáci se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie...) jsou vzděláváni dle režimu speciálního vzdělávání dle § 16 školského zákona.
- Žáci, kterým zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Rodiče či zákonní zástupci žáků se studijními problémy jsou o těchto problémech včas informováni a ve vzájemné spolupráci se školou je hledáno řešení.
- Škola spolupracuje s pedagogicko–psychologickými poradnami v Brně, s Poradenským centrem pro drogové a jiné závislosti na Sládkové ulici v Brně, s SPC Kociánka, Městskou policií Brno, Zdravotním ústavem, Lékařskou fakultou MU a dalšími institucemi dle aktuálních potřeb žáků a jejich rodičů.

Výuka žáků mimořádně nadaných

- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží, mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou studia podle individuálního vzdělávacího plánu. O studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci, ale individuální vzdělávací plán jim může být i odebrán. Stane se tak v případě, že nedodržují povinnosti (zejména termíny uzavírání klasifikace, docházku do výuky apod.), které jsou jim uloženy. Podmínkou udělení individuálního studijního plánu jsou také dobré studijní výsledky.

2.6 Celkové pojetí a cíle vzdělávání

Záměrem vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný, odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, t.j:

1. učit se poznávat
2. učit se pracovat a jednat
3. učit se být
4. učit se žít společně

Škola vychovává středoškolsky vzdělané absolventy se všeobecným i odborným vzděláním.

2.7 Metody, formy výuky, charakteristika vzdělávacích oblastí, organizace výuky

Metody výuky

Při výuce jsou využívány:

- **metody aktivizující,** jejichž smyslem je získat větší zájem žáků o probíranou tematiku a zapojit je více do procesu vzdělávání, z pasivních posluchačů vytvořit aktivní spolupracovníky, kteří se budou podílet na výuce, např.: hry, diskusní metody, situační metody, problémové vyučování, projekty, prezentace a obhajoba výsledků, exkurze atd. K motivačním formám výuky patří využívání brainstormingu, brainwritingu. Tyto formy výuky připravují žáky na prezentace prací, které mohou využívat při dalším studiu na vyšších odborných školách a vysokých školách.

- **metody pasivní** (přednášení, vyprávění, popisování atd.), žák přejímá hotové poznatky.

Prostředky výuky

Ve výuce jsou využívány didaktické pomůcky a multimediální technika (interaktivní tabule, multimediální PC, dataprojektory, vizualizéry, magnetofony, videa, kamery, digitální fotoaparáty, domácí kino).

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů a nových poznacích praxe.

Charakteristika vzdělávacích oblastí

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vede žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu v ústní i písemné formě a podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjení komunikačních kompetencí žáků a využívání jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Současně se jazykové vzdělávání podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Nedílnou součástí výchovy žáka v českém jazyce je estetické vzdělávání, které prohlubuje jazykové znalosti žáků a kultivuje jejich jazykový projev.

Pro zvýšení motivace ke studiu mateřského jazyka a prohlubování jazykového a estetického vzdělávání se pořádají různé soutěže, např. Olympiáda v českém jazyce, Brněnské kolo, Dílna tvůrčího psaní.

Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce

Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti a připravuje žáky k efektivní účasti v přímé a nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě a současně přispívá k celkovému formování žáků.

Po celé čtyři roky žáci rozvíjejí své kompetence ve dvou cizích jazycích, výběr mají z jazyka anglického a německého, ve třetím ročníku si mohou v rámci výběrového povinného zaměření zvolit jazyk ruský, ve druhém ročníku z výběrových volitelných předmětů latinu. Ve 3. a 4. ročníku mají žáci možnost zdokonalovat své jazykové kompetence ve volitelném předmětu konverzace v příslušném jazyce.

Výuka cizích jazyků je umístěna do odborných jazykových učeben, maximální počet žáků ve skupině je 16. Výuka probíhá v jazykových a počítačových učebnách. Využívají se při ní multimedia – specializované jazykové programy, dataprojektory, vizualizér atd. Žáci pracují s cizojazyčnými časopisy (Bridge, Friendship, Freundschaft,) a dalšími zahraničními materiály.

Během studia mají žáci možnosti praktického ověřování jazykových znalostí při pobytech ve Velké Británii a v německy mluvících zemích. Zájemci pod vedením zkušených pedagogů a režisérky každoročně připravují divadelní představení v anglickém jazyce v rámci projektu Domino.

Pro zvýšení motivace ke studiu cizích jazyků jsou pravidelně organizovány konverzační soutěže v angličtině a němčině. Pro žáky 4. ročníku se koná soutěž z anglického jazyka Citylingua, která strukturou i formou odpovídá mezinárodní zkoušce Cambridge First Certificate.

Žáci se pravidelně účastní akcí, které organizují zahraniční knihovny se sídlem v Brně (Anglická, Německá, Rakouská a Americká), každoročně se pořádají do těchto knihoven odborné exkurze.

Společenskovědní vzdělávání

Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, vede k výchově slušného a odpovědného občana demokratického státu. Současně kultivuje historické vědomí, žáci jsou tak vedeni k porozumění současnosti a k uvědomění si vlastní identity.

Cílem společenskovědního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život ve společnosti, vést je k řešení různých životních situací.

Společenskovědní vzdělávání je prohlubováno různými poznávacími tuzemskými i zahraničními exkurzemi podle možností a požadavků výuky společenskovědních předmětů.

Odborné exkurze jsou zaměřeny na poznávání architektonicky, kulturně, historicky i společensky významných míst a jsou organizovány podle ročníků. Žáci jsou rovněž seznamováni se zajímavostmi moravského regionu a města Brna.

Výuka je doplněna návštěvami muzeí, kulturních center a architektonických památek, odbornými přednáškami, soutěžemi, exkurzemi u soudů, v parlamentu a četnými dalšími projekty.

Přírodovědné vzdělávání

Přírodovědné vzdělání přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, formuje kladný vztah k přírodnímu prostředí, motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodních oblastech, vede je k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti.

Cílem vzdělávání je naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim na důkazech založené odpovědi.

K motivaci žáků přispívají různé odborné exkurze a výukové projekty.

Matematické vzdělávání

Matematické vzdělávání má kromě všeobecně vzdělávací funkce i funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Cílem výuky je schopnost využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě a aplikovat poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání.

Žáci by měli získat pozitivní vztah k matematice, motivaci k celoživotnímu vzdělávání a důvěru ve své vlastní schopnosti.

Estetické vzdělávání

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kulturnímu rozvoji člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě a ochraně.

Estetické vzdělání se podílí také na rozvoji sociálních kompetencí žáků, prohlubuje jazykové vzdělání a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova pomáhá utvářet uvědomělého a kritického čtenáře, který je schopen při rozboru a interpretaci uměleckého díla správně formulovat a vyjadřovat své názory, má přehled o hlavních jevech, směrech a představitelích české a světové literatury. Nedílnou součástí interpretace textu je také vytváření a řešení různých komunikativních situací.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám, součástí výuky jsou různé soutěže, např. olympiády v českém jazyce, v autorské tvorbě a v recitaci. Pravidelně jsou organizovány odborné exkurze, které jsou zaměřeny na poznávání významných kulturních lokalit u nás i v zahraničí.

Vzdělávání pro zdraví

Cílem vzdělávání pro zdraví je žáky vybavit znalostmi a dovednostmi k aktivnímu přístupu v péči o své zdraví, udržovat a zvyšovat tělesnou zdatnost, vést žáky k zodpovědnosti za své zdraví, k harmonickému rozvoji osobnosti a ke zdravému životnímu stylu.

Výuka tělesné výchovy probíhá jak v tělocvičně školy, v posilovně, tak i v sále aerobiku s využitím nejnovějších forem sportovních aktivit (spinning, overbally, bodybally, stepy aj.).

V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví jsou pořádány pravidelně lyžařské výcvikové kurzy pro žáky prvních ročníků, sportovně turistický kurz pro žáky třetích ročníků.

Lyžařské výcvikové kurzy jsou organizovány v kvalitních horských střediscích, kde vedle výuky na sjezdových lyžích probíhá i výuka na snowboardech.

Sportovně turistický kurz je realizován ve formě týdenního pobytu v Chorvatsku, přičemž do programu jsou zařazeny sportovní disciplíny, zdravotvěda a výuka cizích jazyků, nebo vodáckého výcviku na českých řekách. Žákům je ve volném čase nabízena možnost využití kroužků aerobiku nebo posilovny.

Pro zvýšení motivace ke sportovním aktivitám jsou na škole organizovány mezitřídní soutěže v odbíjené, aerobiku a floorballu. V každém školním roce se škola účastní soutěží v různých sportovních disciplínách v rámci brněnských středních škol.

V rámci mezipředmětových vztahů se žáci díky znalostem z biologie seznamují se správnou funkcí svého těla a prostřednictvím fyzické aktivity si uvědomují činnost a fungování jednotlivých orgánů, jsou vedeni k úspěšnému zvládnutí poskytnutí první pomoci.

Velký důraz je kladen na výchovu proti závislostem, proti médií vnucovanému ideálu tělesné krásy a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu.

Nedílnou součástí výchovy je vedení žáků k dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Cílem výuky v této oblasti vzdělávání je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci zvládli efektivně pracovat s informacemi, komunikovat pomocí internetu, podstatnou část vzdělávání představuje práce s výpočetní technikou.

Výuka v informačních a komunikačních technologiích probíhá v odborných učebnách a je dělena do skupin.

Ekonomika

Obsahový okruh rozvíjí ekonomické myšlení žáků a umožňuje jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku.

Důležitou součástí přípravy je učivo věnované ekonomice neziskových sektorů. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a naučí se orientovat v právní úpravě podnikání.

Pozornost je věnována učivu o marketingu a managementu, znalostem fungování finančního trhu, národního hospodářství a EU.

Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru.

Informační systémy a služby

Obsahový okruh poskytuje žákům základní vědomosti a dovednosti pro práci s informačními systémy a jejich následné využití při poskytování informačních služeb.

Žáci si osvojí základy systémového myšlení a seznámí se s různými druhy informačních systémů, naučí se pracovat s databázovými programy a zpracovávat data, pochopí důležitost informačního systému jako součásti řízení společnosti.

Komunikace

Obsahový okruh rozvíjí profesní komunikační kompetence žáků v oblasti obchodně podnikatelské, administrativní a sociální, které se rozvíjejí po stránce obsahové i formální, písemné i ústní, a to jak v českém jazyce, tak v cizích jazycích.

Při rozvíjení sociálně komunikativních kompetencí se uplatňují také psychologické aspekty komunikace a společenská etiketa.

Oblast písemné komunikace zahrnuje především osvojování tvorby písemností obchodního styku, personální agendy, operační evidence a dalších forem podnikové komunikace.

Knihovnictví

Obsahový okruh umožňuje žákům osvojit si základy teorie knihovnictví a příbuzných oborů a získat praktické dovednosti pro kvalifikovanou práci v knihovnách.

Zaměřuje se na základní odborné poznatky z historie knihovnictví, současnou informační činnost a institucionální základnu a na využívání našich i zahraničních informačních institucí.

Žáci si osvojí teoretické základy a principy budování, správy a ochrany knihovního fondu.

Praxe

Od druhého ročníku se posiluje odborné vzdělávání. Součástí tohoto vzdělávání je vyučovací předmět praxe, který se uskutečňuje v informačním centru a knihovně školy, žáci jsou děleni do skupin. Paralelně s touto výukou probíhá souběžná praxe na pracovištích sociálních partnerů, a to vždy v trvání deseti pracovních dnů.

Cílem praxe je aplikovat poznatky získané studiem, upevňovat si dovednosti a získávat kompetence potřebné pro výkon budoucího povolání, uplatnění na trhu práce i při dalším studiu.

Žáci si v průběhu odborné praxe na pracovištích vytvářejí profesní portfolio.

Na základě Dohody žáci vykonávají různě náročné činnosti (evidence dokumentů, jmenné a věcné zpracování, revize, informační činnost, výpůjční služby, rešerše), účastní se jednání akvizičních komisí. Podílejí se na organizování besed, kurzů informační výchovy, pomáhají při zajišťování přednášek, vernisáží a podobně. V průběhu praxe si vedou podrobné zápisy o každodenní činnosti.

Praxi je možné vykonávat také v zahraničí.

Vyučující odborných předmětů spolupracují na přípravě exkurzí s učiteli všeobecně vzdělávacích předmětů (do brněnských, mimobrněnských i zahraničních institucí).

Organizace výuky

Výuka je realizována převážně v rámci systému vyučovacích hodin. V prvním a druhém ročníku je kladen důraz na všeobecně vzdělávací předměty.

Od třetího ročníku se posiluje odborné vzdělávání. Součástí tohoto vzdělávání je odborná praxe, která je zařazena již od ročníku druhého.

Ve třetím ročníku si žáci volí povinně jeden z nabízených výběrových předmětů, nepovinně si mohou volit předměty další. Podmínkou výuky je zákonem stanovený minimální počet zájemců o tento předmět.

Výuka probíhá v kmenových a odborných učebnách. Některé předměty jsou rozděleny do skupin, např. výuka českého jazyka, cizích jazyků, tělesné výchovy, informační a komunikační technologie atd.

Učební plány s vazbou na osnovy jednotlivých předmětů jsou sestaveny s důrazem na mezipředmětové vztahy. Realizace klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat jsou specifikovány v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

2.8 Hodnocení žáků a diagnostika

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází z § 69 školského zákona a § 3 a § 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání v platném znění. Každý vyučující předmětu seznámí žáky na začátku školního roku s obsahem výuky a způsoby hodnocení během školního roku. K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá pětistupňové stupnice, kritéria hodnocení jsou dána řádem školy. Hodnocení je veřejné a učitel známku zdůvodní, žáci mají právo se ke známce vyjádřit. Při hodnocení vyučující využívá i formy sebehodnocení a kolektivního hodnocení. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení.

UČEBNÍ PLÁN

Kód a název oboru vzdělávání

72-41-M/01 Informační služby
Knihovnictví a informační služby

Název ŠVP

Střední odborná škola knihovnická, Brno, Kotlářská 9

Stupeň vzdělání

střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma studia

4 roky

Datum platnosti

od 1. 9. 2010 počínaje prvním ročníkem

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku					
	ZKR	1.	2.	3.	4.	Celkem
Základní všeobecné		23	22	17	16	78
Český jazyk a literatura	CJL	4	4(1)	4/(1)	4/(1)	16/(3)
První cizí jazyk	PCJ	4/4	4/4	4/4	4/4	16/16
Druhý cizí jazyk	DCJ	4/4	3/3	3/3	2/2	12/12
Společenskovední základ	SPZ	-	2	2	2	6
Společenská kultura	SPK	-	1	-	-	1
Dějepis	DEJ	3	2	-	-	5
Matematika	MAT	2	2	2	2	8
Fyzika	FYZ	1	-	-	-	1
Chemie	CHE	1	-	-	-	1
Biologie	BIO	-	2	-	-	2
Zeměpis	ZEM	2	-	-	-	2
Tělesná výchova	TEV	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Základní odborné		4	4	8	11	27
Informační a komunikační technologie	IKT	2/2	2/2	2/2	-	6/6
Ekonomika	EKO	-	-	2	2	4
Informační systém	INS	-	-	2	2	4
Informační management	IMN	-	-	-	2	2
Praxe	PRA	-	2/2	2/2	4/4	8/8
Písemná a elektronická komunikace	PEK	2	-	-	1	3
Odborné specializace		5	7	5	2	19
Knihovnictví	KNI	2	3	-	-	5
Knihovní fond	KNF	3	2	3	2	10
Knihovní a informační služby	KIS	-	2	2	-	4
Výběrové – povinné dle zaměření*				2	2	4
Anglická konverzace	ANK	-	-	2/2	2/2	4/4
Dějiny umění	DEU	-	-	2/2	2/2	4/4
Německá konverzace	NEK	-	-	2/2	2/2	4/4
Ruský jazyk	RUJ	-	-	2/2	2/2	4/4
Zpracování dat	ZPD	-	-	2/2	2/2	4/4
Matematický seminář	MAS				2	2
Výběrové - volitelné						
Dějepisný seminář	DES	-	-	2	2	4
Latina	LAT	-	2	2	-	4
Celkem		32	33	32	31	128

*Žáci si vyberou jeden předmět

Poznámky k učebnímu plánu

Prvním cizím jazykem (PCJ) je jazyk, který se žák učil na ZŠ (anglický nebo německý) a v jehož studiu pokračuje na střední škole. Druhým cizím jazykem (DCJ) je jazyk, s jehož studiem žák začíná v prvním ročníku střední školy.

Pro dělení předmětů jsou v plánu použity následující symboly:

- není-li za počtem hodin uveden další údaj, třída se při vyučování nedělí;
- je-li za počtem hodin uveden další údaj, potom tato hodnota určuje počet dělených hodin;
- je-li za počtem hodin uveden další údaj v závorce, tato hodnota určuje počet dělených hodin, které mohou být děleny dle ekonomické situace školy.

Od 2. ročníku jsou do učebního plánu zařazeny předměty odborné specializace:

- praxe (PRA) se uskutečňuje v informačním centru a knihovně školy. Paralelně s touto výukou probíhá praxe na pracovištích sociálních partnerů. Obsah předmětu je tvořen ve spolupráci se sociálními partnery.
- knihovní a informační služby (KIS)

Ve třetím 3. ročníku se rozšiřuje nabídka předmětů, jedná se jednak o další odborné předměty:

- ekonomika (EKO) a informační systém (INS)

dále o výběrové povinné (žák si zvolí povinně jeden z nabízených předmětů):

- anglická konverzace (ANK), dějiny umění (DEU), německá konverzace (NEK), ruský jazyk (RUJ), zpracování dat (ZPD), matematický seminář (MAS)

a výběrové volitelné předměty:

- dějepisný seminář (DES), latina (LAT)

Do 4. ročníku je zařazen předmět informační management (IMN).

O minimálním počtu žáků ve volitelném předmětu rozhoduje ředitel školy podle hlediska hospodárnosti a podle možností školy. Maximální počet žáků je omezen charakterem předmětu.

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	30
Sportovní výcvikový kurz	1	-	1	-
Odborná praxe (celkem 4 týdny)	-	-	2	2
Maturitní zkouška	-	-	-	1
Časová rezerva	5	6	3	5
Celkem týdnů	40	40	40	38

Personální a materiální podmínky realizace ŠVP

Všichni vyučující jsou aprobováni nebo si kvalifikaci doplňují studiem na VŠ.

V průběhu každého školního roku absolvují v systému DVPP řadu vzdělávacích akcí, v nichž aktualizují své metodické a odborné kompetence.

Materiální podmínky pro realizaci ŠVP jsou dány budovou školy a jejím vybavením. Budova školy je více než sto let stará, ale dobře udržovaná a v posledních letech prošla řadou stavebních úprav. Vybavení školy je průběžně modernizováno a v současné době plně dostačuje.

Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí chodu školy. Zástupci sociálních partnerů se podíleli na tvorbě ŠVP. Mezi hlavní sociální partnery patří všechny významné paměťové instituce nejen ve městě Brně, ale i v Praze. Jedná se o instituce, v nichž naši žáci vykonávají odbornou praxi a v nichž také pracují naši absolventi. Jsou to např. Moravská zemská knihovna, KJM, MZA, Národní knihovna ČR, MěK v Praze, Parlamentní knihovna, Knihovna AV ČR. Na těchto a dalších pracovištích probíhá odborná praxe, naši žáci se zúčastňují instruktáží k vyhledávání v placených databázích.

Spolupráce s rodiči a institucemi

- Na škole pracuje Školská rada, která má šest členů a je složená ze zástupců rodičů, žáků, učitelů a zástupců zřizovatele Jihomoravského kraje.
- Dvakrát ročně se rodiče žáků účastní třídních schůzek, jsou jim podávány informace o studijních výsledcích žáků, o akcích pořádaných školou, rodiče se mohou přes třídní učitele vyjadřovat a dávat podněty k činnostem školy.
- Rodiče našich žáků mají přístup na INTRANET školy, kde získají informace o studijních výsledcích žáků, rozvrhu, zastupování, nabídce jídel školní jídelny aj.
- Na škole pracuje SRPŠ, rodiče se scházejí 1x ročně na valné hromadě, kde se zároveň vyjadřují ke všem důležitým tématům školy.
- Úzce spolupracujeme s NUÓV členstvím v oborové skupině Informační systémy.
- Škola spolupracuje s profesní organizací SKIP. Žáci se zúčastňují kolegia SKIP Jihomoravského kraje, a tím se seznamují s činností této organizace a s novinkami oboru Knihovnictví a informační služby. Žáci také pomáhají při zajišťování akcí, které SKIP pořádá.
- Pravidelně se naši žáci účastní Pasování prvňáčků, které probíhá vždy na začátku školního roku v KJM.
- Žáci školy se každoročně zapojují do Velkého říjnového čtení, Noci s Andersenem a Muzejní noci, stejně jako do pořádání konferencí v MZK.
- Širokou veřejnost informujeme prostřednictvím našich www a výroční zprávy, jejíž součástí je koncepce rozvoje školy.

- V rámci prevence sociálně patologických jevů spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Brně.
- Spolupracujeme s ÚP Brno–město.
- Pro zajištění praxe našich žáků spolupracujeme s dalšími brněnskými i mimobrněnskými firmami a institucemi.

Různé

Mezinárodní spolupráce, projekty

Škola klade důraz na výuku cizích jazyků.

Řadu let organizujeme pro studenty anglického jazyka a jejich vyučující studijní a výukový pobyt ve Velké Británii v The North Devon School of English, zaměřený na zdokonalování profesní odbornosti a anglického jazyka.

Obnovili jsme kontakty se Střednou odbornou školou knihovnických a informačních študií v Bratislavě a plánujeme společné odborné konference.

Projekt

Make a Connection

V rámci projektu naši žáci pořádají zábavné akce literárně zaměřené, které jsou určeny pro žáky mateřských a základních škol v místě školy. Jedná se o literární soutěže, literární vycházky, Noc s Andersenem aj. Projekt pomáhá motivovat žáky k dalšímu studiu a umožnit jim lepší uplatnění v praxi.

K 21 (Knihovna 21. století)

Projekt financovaný Ministerstvem kultury, který je zaměřený na vzdělávání v knihovnách. Žáci se podílejí na tvorbě soutěží, informačních lekcí a dalších aktivitách určených pro žáky mateřských a základních škol.

Spolupráce mezi školou a pamět'ovými institucemi

Regionální knihovny

Krajská knihovna Vysočiny, Havlíčkův Brod

Moravská zemská knihovna, Brno

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

Vědecká knihovna v Olomouci

Vysokoškolské knihovny

Janáčkova akademie múzických umění v Brně – Knihovna

Masarykova univerzita:

Fakulta sociálních studií – Ústřední knihovna

Knihovna univerzitního kampusu
Pedagogická fakulta – Ústřední knihovna
Právnická fakulta - Ústřední knihovna
Přírodovědecká fakulta – Ústřední knihovna

Mendelova univerzita:

Ústav vědecko-pedagogických informací a služeb

Vysoké učení technické v Brně:

Vysoké učení technické v Brně – Ústřední knihovna a areálové knihovny
Fakulta informačních technologií – knihovna
Fakulta stavební – Knihovnické informační centrum

Specializované knihovny

Archeologický ústav AV ČR, Brno. Knihovna
Kancelář Poslanecké sněmovny. Parlamentní knihovna
Nejvyšší soud České republiky – Knihovna
Psychiatrická léčebna – Lékařská knihovna
Výzkumný ústav veterinárního lékařství – Knihovna
Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví v Průhoncích – detašované pracoviště Brno
ZO ČSOP Veronica – Knihovna

Městské knihovny

Historické museum ve Slavkově u Brna – Městská knihovna ve Slavkově u Brna
Knihovna Jiřího Mahena v Brně
Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově
Knihovna Kroměřížska
Knihovna Matěje Josefy Sychry, Žďár nad Sázavou
Kulturní zařízení města Boskovice
Masarykova veřejná knihovna Vsetín
Městská knihovna Blansko
Městská knihovna Břeclav
Městská knihovna Bučovice
Městská knihovna Bystřice nad Pernštejnem
Městská knihovna Moravský Krumlov
Městská knihovna v Novém Jičíně
Městská knihovna Oslavany
Městská knihovna Prostějov
Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm
Městská knihovna Šlapanice
Městská knihovna Šumperk
Městské a kulturní středisko, Náměšť nad Oslavou

Městské kulturní středisko Moravský Krumlov
Regionální knihovna Karviná

Muzea a galerie

Městské muzeum a galerie ve Svitavách
Moravská galerie v Brně
Moravské zemské muzeum Brno
Muzeum Brněnska
Muzeum města Brna
Muzeum romské kultury
Technické muzeum v Brně
Židovské muzeum v Praze. Vzdělávací a kulturní centrum. Pobočka Brno.

Archivy

Moravský zemský archiv v Brně
Statutární město Brno. Archiv města Brna

Ostatní instituce

Brněnské kulturní centrum
Centrum dopravního výzkumu Brno
Centrum volného času, p.o. – Centrum celoživotního vzdělávání Hustopeče
Národní památkový ústav – Územní odborné pracoviště v Brně
Občanské sdružení SOLITON, Brno
Turistické informační centrum města Brna
Úřad práce – Brno – město
Zámek Slavkov - Austerlitz

Projekty s brněnskými vysokými školami

Masarykova univerzita

Škola spolupracuje s MU v oboru Knihovnictví a informační služby prostřednictvím projektu NAKLIV (Národní klastr informačního vzdělávání).

Další vzdělávací aktivity:

Adaptační seminář

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol na střední školu a pro co nejrychlejší vytvoření fungujícího školního kolektivu jsou pro žáky prvních ročníků organizovány adaptační kurzy zážitkové pedagogiky, např. v příjemném prostředí Březová u Třebíče.

Kurzy jsou připravovány a vedeny na profesionální úrovni odborně proškolenými pracovníky. Kurzů se vždy zúčastňují třídní učitelé. Týden probíhá v měsíci září ve spolupráci s odbornou firmou, např. STAN Březová, Rokytnice nad Rokytnou.

Instruktáž v práci s placenými databázemi.

Protože škola nemá dostatek finančních prostředků na zaplacení přístupu do placených databází, využíváme spolupráce s paměťovými institucemi v městě Brně. Instruktaž provádějí jak pracovníci institucí, tak vyučující školy.

Účast na Dnech otevřených dveří organizovaných AV ČR v Brně.

K motivaci žáků přispívá pravidelná účast na Dnech otevřených dveří, které pořádají jednotlivé ústavy AV ČR.

Kurz společenské výchovy

Je realizován pro žáky 1. ročníků v měsíci květnu ve spolupráci s taneční školou Dagmar. Jedná se o průpravu pohybovou, část je věnována společenskému chování.

Zájmové kroužky

Škola nabízí žákům vyžití ve volnočasových aktivitách formou různých kroužků, např. kroužku aerobiku, ekonomického kroužku apod.

Dále se žáci se podílejí na organizaci školního života prostřednictvím školního časopisu a studentské rady, která se setkává s vedením školy, dává své návrhy a připomínky ke zlepšení chodu školy.

Autorský kolektiv

Školní koordinátor

Ing. Hana Staňková

Pracovní týmy

Jazykové vzdělávání a komunikace, estetické vzdělání – český jazyk – Mgr. Miroslava

Samotná

CJL - Mgr. Anna Recmanová

Jazykové vzdělávání a komunikace – cizí jazyky – Mgr. Alena Strmisková

ANJ - Ing. Jitka Salačová

NEJ - PhDr. Eva Bilíková

ANK - Ing. Jitka Salačová

NEK - PhDr. Eva Bilíková

RUJ - Mgr. Michaela Glückseligová

LAT - PhDr. Eva Bilíková

Vzdělávání pro zdraví – Mgr. Hromek

TEV - Mgr. Michaela Glückseligová, Mgr. Martin Kovář

Společenskovědní vzdělávání – Mgr. Soňa Křenková

SPZ - Mgr. Anna Recmanová

SPK - Mgr. Zuzana Raděvová

DEJ - Mgr. Jan Bláha

ZEM - Mgr. Martin Kovář

DES - Mgr. Jan Bláha

DEU - Mgr. Zuzana Raděvová

Přírodovědné a matematické vzdělávání – Mgr. Hana Novotná

MAT - Mgr. Adéla Ivánková

FYZ - Mgr. Klára Pražáková

BIO - Mgr. Adéla Ivánková

CHE - Mgr. Adéla Ivánková, Mgr. Klára Pražáková

MAS - Mgr. Marie Vejslíková

Odborné vzdělávání – PhDr. Bohumila Sedláková

EKO - Ing. Ellen Janalíková

INS - Mgr. Daniela Možíšová

IMN - Mgr. Jan Lidmila

KNI - Mgr. Renata Gajdošová

PRA - PhDr. Bohumila Sedláková

KNF - PhDr. Bohumila Sedláková

KIS - Mgr. Renata Gajdošová

ZPD - Ing. Jaroslava Čihounková

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích – Ing. Helena Vaňková

PEK - PhDr. Jitka Hlosková

IKT - Ing. Jaroslava Čihounková

Jazyková úprava

PhDr. Jitka Hlosková

Typografická úprava

Ing. Jaroslava Čihounková